

Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium és Kollégium

3529 Miskolc, Fényi Gyula tér 2-12.

Tel.: (+36-46) 560-458, 560-459, 560-583, Fax: (+36-46) 560-582

E-mail: fenyi@jezsuita.hu

Honlap: www.jezsu.hu

A JECSE – „Jesuit European Committee for Primary and Secondary Education” Szövetség tagja

Részlet a Pedagógiai Programból

AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI MÉRÉS ÉS ÉRTÉKELÉS ÉS AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉS ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATAI

A diákok terhelése

A terhelési szint megállapításakor szem előtt kell tartani, hogy az alulterhelés vagy a felülterhelés hosszú távon ugyanazt a káros eredményt hozza: a diák messze elmarad a valós képességei szerinti eredménytől. A nyolc évre szóló óratervünk megállapításakor a következő szempontokat kell figyelembe vennünk:

A tantervben meg kell valósulnia a nagyobb **hatékonyságot** biztosító arányos tehereloszlásnak, ami a legmesszebbmenőkig figyelembe veszi a tanuló életkori sajátosságait és a tantárgyi koncentráció elvét, ami úgy rendezi a tananyagot, hogy a tantárgyak "egymásra építsenek". Szükségesnek tartjuk, hogy az egyes szaktárgyak olyan módon is egymásra épüljenek, hogy a tanuló energiáinak javarészét ne egy-két tantárgy kösse le egy adott tanévben, hanem arányos és harmonikus terhelés segítse elő a sokrétű, gazdag érdeklődési körű személyiség megjelenését.

Az iskola sajátos jellege magába foglalja a katolikus hitnevelés támasztotta igényeket és azt a jezsuita tradíciót, amely a jövő társadalmát kívánja építeni. Ez nem teszi lehetővé számunkra a közepszerűséggel való megelégedést.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés

Az ellenőrzés, értékelés, osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet. Ennek alapja az objektív, igazságos értékelés, osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyéneként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, mindig a bizalomra építő.

Bármely tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében a **folyamatosság** elengedhetetlen követelmény. Az értékelés adjon a lehető legtöbb, rendszeres információt arról - a diáknak, tanárnak és szülőnek egyaránt -, hogy hol tart a tanuló az egyes műveltségi területek, tantárgyak követelményeinek elsajátításában.

A folyamatos számonkérés és értékelés formái a dolgozat, feleltetés, egyéni vagy csoportos munka (projektmunka). Ezek tervezése a szaktanár feladata. Az értékelés minősítő funkciója az osztályzatokban valósul meg. A tantárgyak óraszámai és a csoportlétszámok alapján történő változatosság mellett alapvetően fontosnak tartjuk, hogy:

A dolgozatok közös kiértékelésekor különösen legyünk figyelemmel arra, hogy a diák tanulhasson hibájából:

- legalább a gyakori problémákat meg kell közösen beszélni. A témazáró dolgozatok kivételével a minden kijavított dolgozatot haza kell küldeni, hogy a diáknak, kisebbek esetében a szülővel, legyen lehetősége azt külön is áttekintenie. **Témazáró dolgozatok – a javítás után - a tanárnál kérésre külön is megtekinthetők, de a diák, illetve a szülő másolatot is kérhet a dolgozatról.**

Osztályzás

- A teljesítmény osztályzatokkal történő értékelése legyen folyamatos. A tanulónak - két vagy több órás tantárgy esetén - havonta minimálisan egy érdemjegy megszerzésére kell lehetőséget biztosítani. Az érdemjegy objektíven tükrözze a tanuló szaktárgyi tudását.
- A témazáró időpontját a tanulókkal a megírás előtt egy héttel közölni kell, és azt célszerű az osztályban tanító kollegákkal is egyeztetni. **A dolgozatokat a megírást követő két héten belül ki kell osztani a diákoknak,** és azt röviden ki is kell értékelni, szempontokat adva a továbbhaladáshoz. Ameddig ez nem történt meg, új dolgozat nem íratható.
- A **jegyeket** azonnal be kell írni a naplóban és beíratni az ellenőrzőbe.
- **Évfolyamdolgozat** teremti meg a tantárgyak közös értékelésének alapját. Ezek megszervezése a munka-csoportvezetők feladata.
- A sokoldalú számonkérés és ellenőrzés során az írásbeli és szóbeli számonkérés arányát és módját egyenrangúnak tekintjük, a készségtárgyak kivételével.
- Ezt történjék az osztályban kitett naptárban.
- A szóbeli, illetve írásbeli feleletet a tanár szóban is minősíti és az érdemjegyet közli a tanulóval.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az írásbeli és szóbeli **házi feladatok** elvei és korlátai:

- A tanár tanítsa meg a gyermeket arra, hogy tantárgyát hogyan kell tanulni. Legyen világosan megfogalmazott és következetesen képviselt elvárás ez minden tantárgy terén. Magyarázza el fogadóórákon is, hogy miképpen kell otthon tanulni az adott tantárgyat.
- A szorgalmi időszakban a házi feladatok mennyisége az elmélyült tanulást szolgálja, mennyisége nem haladhatja meg – egy átlagos diák esetében - a napi négy órás felkészülést.
- A tanulónak nemcsak **joga van az iskolai szünetekhez**, hanem nélkülözhetetlenül szükséges az évközi terhelés mellett a kellő és alapos pihenés. Ezért a tanítási szünetekben nem megengedett új tananyagot feladni, tantervi elmaradásokat pótolni. Azokat a szinten tartó feladatokat szabad feladni, amelyekkel elérhető a megfelelő öntevékenység által, hogy a hosszabb tanításmentes idő ne a szellemi-testi-lelki leépülés időszaka legyen, hanem éppen az ezekben való elmélyülésé legyen.

Az otthoni (tanulószobai) felkészülés

- A szorgalmi időben a diák lehetőleg minden órán kapjon világosan meghatározott - szóbeli vagy írásbeli - feladatot a felkészüléshez.
- A kollégiumban ezt a tevékenységet külön szabályzat tartalmazza.
- Minden órán történjen meg a házi feladat vagy annak egy részének valamilyen formában történő feldolgozása.
- Az osztályfőnök kísérelje figyelemmel diákjai egyenletes leterheltségét.
- Az 5. évfolyamon a napközi keretében a diákok tanulásmódszertant tanulnak.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

Az értékelés módjai

A diákok **évközi értékelése** tantárgy-specifikus tevékenység, melyet a tantárgyak helyi tantervei tartalmaznak. Az általánosan érvényes mérés és értékelés történhet az alábbiak szerint:

- a tanulók órai munkájának megfigyelés alapján osztályzattal;
- szóbeli számonkérés formájában kérdésekre válaszolva, illetve összefüggő feleletek formájában, amit az anyanyelvi kultúra és kifejezőkészség fejlődése érdekében minden tantárgy esetében nélkülözhetetlennek tartunk;
- nyílt és zárt feladatokat tartalmazó feladatsorok segítségével (teszt);
- egy témát egészében kifejtő írásbeli feladat alapján, mely az írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése céljából elengedhetetlen;
- szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák szóbeli vagy osztályzattal történő minősítésével;
- tanév, illetve tananyag végi komplex mérések eredményei alapján, illetve
- a több éves részeket lezáró vizsgák útján. Az otthoni áttekintés végett a – témazárók kivételével – a dolgozatokat az alsós diák lehetőleg saját füzetébe írja. A lapra írt dolgozatokat kapcsolják a füzethez.

Az **értékelés-osztályozás** a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik:

jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a tanterv követelményei határozzák meg.

A **magatartás és a szorgalom** minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Az osztályfőnök javaslatát a tantestület véleményezheti.

A **félévi és év végi minősítés** fontos motiváló és visszajelző tényező a diák fejlődésében. Osztályozó konferencián az osztályban tanító valamennyi tanár jelenlétében egyenként értékeljük a tanulókat, és döntünk a dicséretekről, jutalmazásokról.

- Az **érdemjegy** kialakításakor a szerzett osztályzatokat az osztályozó szaktanár a tanulókkal ismertetett módon, eltérő súllyal veheti figyelembe. Ez egyes tantárgyak esetében eltérő is lehet, így például a készségtárgyak esetében.
- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító **pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza** - teljes jogkörrel és felelősséggel. Rendszeresen konzultál az osztályfőnökkel, a kollégiumi prefektusokkal. Elsősorban a közös értékelési

szempontrendszerének kialakítása végett negyedévente jöjjenek össze egyeztetésre az azonos osztályban tanító tanárok.

- A **zárójegy** mindig a szeptembertől eltelt teljes időszakot veszi figyelembe: a tanuló egész személyiségét, az órákon nyújtott egyenletes teljesítményt, a szaktárgyi versenyeken nyújtott részvételt, a romló vagy javuló tendenciát, illetve az évközi szorgalmi feladatok mennyiségét és minőségét. Így ennek nem feltétlenül és automatikusan kell megegyeznie az év közben adott jegyek átlagával, különös tekintettel a készségtárgyak esetére.

A záró-osztályzatot az adott időszakban nyújtott, érdemjegyekkel is minősített teljesítmény határozza meg. Értékelje igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát. Két jegy közti döntés esetén, és ha a tanuló évközi teljesítménye indokolja, a félévi és év végi **jegyek javítására** egy-egy alkalommal, a szaktanár által meghatározott időpontban és módon, egységes elvek alapján adhat lehetőséget.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló **magasabb évfolyamba** akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szintet teljesítette. Az elégséges szintet az a tanuló éri el, aki a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette.
- Amennyiben felmerül annak veszélye, hogy a tanuló nem fog eleget tenni az elégségeshez szükséges követelmények eléréséhez, úgy a szülőt a konferencia előtt legalább egy hónappal írásban a szaktanárnak értesítenie kell.
- A tanév végi elégtelen minősítés egy vagy két tárgyból **javítóvizsgán** korrigálható (augusztus hónapban). A javító-vizsga elégtelen eredménye évfolyamismétlést von maga után. Három vagy több elégtelen osztályzat esetén az évfolyamot meg kell, illetve nem tanköteles tanuló esetében meg lehet ismétlni.
- Ha a tanuló **hiányzása** az adott tanévben meghaladja a **250 órát**, illetve egy tantárgyból az órák **30%-át**, a tanév végén nem osztályozható. Számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamismétlést von maga után.
- **Választott tárgyat leadni** lezárt év végén, felvenni az új tanév elején lehet. Ez utóbbi esetben az igazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő.
- **Magántanulók:** A magántanulói státust kérelmezni, a kérést indokolni kell. A magántanuló a tanév végén (a készségtárgyak kivételével) minden, az adott

évfolyamon oktatott kötelező tárgyból osztályozó vizsgát tesz. Az értékelés-minősítés és továbbhaladás rendje azonos a normál tanulókéval. A magántanulók felkészüléséhez az iskola útmutatást nyújt.

A mulasztások: A tanulók kötelesek a tanítási órákról és az iskola által szervezett rendezvényekről való távolmaradásukat igazolni, illetve a hiányzó tananyagot pótolni. Ennek kereteit a Házi rend szabályozza.

A folyamatos ellenőrzést és értékelést belső vizsgarend egészíti ki.

Nyelvvizsgák: A nyelvtanulás képzésünk sarkalatos pontja. Amellett, hogy a továbbtanulásban és a későbbi elhelyezkedésben erre növendékeinknek nagy szüksége lesz, ennek komolyan vételét rója ránk más kultúrák és népek jobb megértése és a keresztény egyetemesség elve. Gimnáziumunkban a nyolcadik, kilencedik és a tizedik évfolyamon igény szerint alap és középfokú állami nyelvvizsgára történő felkészítés elkezdődhet, melyen való megmérettetést az iskola támogatja. **Különbözeti vizsga** azok számára, akik a nyolcéves képzési időszak közben érkeznek iskolánkba, illetve akik külföldön végezték az előző tanulmányi évüket.

Osztályozó vizsga a magántanulóknak, ill. tantestületi engedéllyel azoknak, akiknek az éves hiányzások meghaladta a 250 órát, illetve egy tantárgyból az órák több mint 30%-án hiányoztak. Osztályozó vizsgát ajánlhat fel a tantestület azok számára, akik a tanév hosszabb időszakát az intézmény által szervezett keretek között külföldi csereprogramban töltik.

Érettségi vizsga

Érettségi vizsga a hatályos törvényi rendelkezések szerint történik (100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról). **A középszintű érettségi vizsga témakörei** gimnáziumunk diákjai számára a 8 évfolyamos gimnáziumi kerettanterv alapján kerültek kidolgozásra. Az érettségi közép- és emelt szintű vizsgát lehet tenni minden, a jezsuita gimnáziumban oktatott tantárgyból.